

Družina – místo, které mám rád

1. Identifikační údaje:

Název školy   Základní škola a Mateřská škola Rašovice, okres Vyškov
příspěvková organizace

Adresa: Rašovice 66, 68501 Bučovice

Ředitelka školy: Mgr. Hana Gajdošíková
Telefon: 734 699 316
E-mail: zs.rasovice66@seznam.cz
Web: <https://www.skolarasovice.cz/>

IČO: 75021323
IZO: 150 006 641

Školní družina
Zápis školského zařízení do rejstříku: 1. 1. 2005

Vychovatelky: Jana Kotolanová
Veronika Gulová

Zřizovatel

Název: Obec Rašovice
Adresa: Rašovice 91, 68501 Bučovice
Telefon: 734 681 236
E-mail: obec.rasovice@tiscali.cz
Web: www.obecrasovice.cz

Platnost dokumentu:
od 1. září 2009
aktualizace 10. 3. 2026

2. Charakteristika zařízení

Školní družina je školské zařízení výchovy mimo vyučování. Není pokračováním školního vyučování a neměla by být chápána ani jako pouhá sociální služba (hlídání dětí). Pedagogická práce ve školní družině má svá specifika – dětem zajišťuje odpočinek, relaxaci, ale i zájmové využití volného času. Družina by měla posilovat osobnost každého jedince, pomoci mu najít se, profilovat a dosáhnout úspěchu. Největší roli zde hraje vhodná motivace, radost z činnosti, ctižádost, zvědavost a povzbuzování. Důležitou úlohu má školní družina i v prevenci sociálně patologických jevů.

Charakteristika žáků

ŠD navštěvují žáci ve věku 6 – 11 let (1. - 5. ročník). Družina disponuje dvěma odděleními o kapacitě 50 žáků.

Personální podmínky

Zájmové vzdělání ve školní družině zajišťují plně kvalifikované pedagožky školy. Jejich odborné

zaměření je průběžně prohlubováno a akreditovaných kurzech a samostudiem.

Profil pedagoga školní družiny

- Má vysokou míru empatie a dovede projevovat vřelý vztah k účastníkům činnosti (žákům).
- Umí vytvořit příznivé sociální klima, umí efektivně jednat s účastníky činností.
- Zná a umí řídit širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věkům účastníkům.
- Má organizační schopnosti, umí navozovat a motivovat široké spektrum rekreačních a zájmových činností.
- Dokáže vybranými aktivitami v účastnicích činnosti vzbuzovat zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránku osobnosti.
- Má právní vědomí.
- Zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činností.

Materiální podmínky

Školní družina je umístěna ve 2. patře budovy školy. Družina je nově vybavena nábytkem vhodným do školních družin, dostatkem stolů a židlí. Ve školní družině je dětem k dispozici dostatečné množství her (zábavných, poučných, didaktických), knih, výtvarného materiálu a ostatních pomůcek. Družina využívá ke své činnosti také vedlejší učebnu, kde je k dispozici počítačové vybavení. Ke sportovním aktivitám využívá školní zahradu a sál Obecního domu. Děti jsou vedeny k šetrnému zacházení se všemi pomůckami a vybavením školy.

Ekonomické podmínky

Vstup a registrace účastníků školní družiny se děje na základě písemných přihlášek podepsaných zákonnými zástupci, které jsou k dispozici u vychovatelky nebo na stránkách družiny.

Poplatek za školní družinu stanoví zřizovatel školy vždy do 30. 6. na následující školní rok. Výše úplaty je zveřejněna na webových stránkách školy. Úplata je hrazena měsíčně, převodem na účet školy. Finanční prostředky jsou využívány účelově pro činnost školní družiny a pro žáky, které ji navštěvují, například k nákupu her, stavebnic, sportovních potřeb, výtvarného materiálu, knih.

Podmínky přijímání a ukončování vzdělání

Žáci se přihlašují do školní družiny na začátku školního roku, nebo v průběhu školního roku, pokud není naplněna kapacita školní družiny. Účastníkem může být žák 1. - 5. ročníku ZŠ Rašovice. O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy na základě písemné přihlášky.

K docházce do školní družiny budou žáci přijímáni podle následujících kritérií:

Pořadí přijímání	
1.	žáci 1. ročníku
2.	žáci 2. ročníku
3.	žáci 3. ročníku
4.	žáci 4. ročníku
5.	žáci 5. ročníku

Žák, za kterého nebude uhrazen měsíční poplatek ve stanovené lhůtě, bude ze ŠD vyloučen. Za soustavné porušování školního řádu a vnitřního řádu školní družiny může být žák rozhodnutím ředitele školy ze ŠD vyloučen.

Odhlásit žáka z účasti v ŠD lze pouze na základě písemné žádosti zákonného zástupce, a to vždy k pololetí.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve školní družině se zaměstnanci řídí směrnicí vydanou ředitelem školy. Na začátku školního roku jsou všechny děti poučeny o bezpečném

chování během pobytu v ŠD a je o tom učiněn záznam v dokumentaci. Případné úrazy jsou zapisovány do knihy úrazů, společně se ZŠ. Bezpečnost v prostorách ŠD dále zajišťuje vnitřní řád ZŠ a vnitřní řád ŠD. V dalších prostorách se řídí dle pokynů pedagoga.

Bezpečnému působení v rámci školní družiny napomáhá:

- neustálý dozor pedagoga
- vhodná struktura činností
- bezpečné pomůcky
- ochrana účastníků před úrazem
- dostupné prostředky první pomoci

3. Vzdělávání ve školní družině

Cílem vzdělávání ve školní družině je připravit žáka pro život v současné společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit jej vybavit potřebnými kompetencemi. Skladba činností ve školní družině se řídí věkem žáků a jejich individuálními možnostmi.

Činnost ŠD je vedena v třídní knize Přehled výchovně vzdělávací práce, v Pracovním plánu pro školní družinu, Tematickém měsíčním plánu.

Ve školní družině se snažíme:

- upevňovat a rozvíjet znalosti a dovednosti žák potřebné k životu ve společnosti
- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- přizpůsobovat činnosti žákům podle jejich věku, potřeb a rovněž podle počasí
- posilovat kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikovat, sociální a personální, občanské, pracovní a kompetence k trávení volného času
- zapojovat žáky do vytváření estetického prostředí ve škole
- vést je ke smysluplnému využívání volného času
- vytvářet radostnou atmosféru
- vést žáky k dobrovolnému zapojení do společné činnosti
- nabízet žákům pestrou a hravou činnost
- hodnotit žáky kladně
- spolupracovat s třídními učiteli, rodiči

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků

Při zájmovém vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází školní družina ze zásad uvedených ve školním vzdělávacím programu pro základní školy. Pedagog pracuje s žáky s přihlédnutím k jejich speciálním potřebám a svou činnost koordinuje se zástupci školy.

4. Vzdělávací oblasti

Člověk a jeho svět

Tato mnohotematická oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat, uplatňuje pohled do historie i současnost a směřuje k dovednostem pro praktický život. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Také je vede k poznávání sebe i svého nejbližšího okolí a postupně je seznamuje s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí žáky vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, umět je soustředěně

pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe je učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulost a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se učí věci, jevy a děje pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Místo, kde žijeme

Záměrem je u žáků vytvořit ekologické povědomí ve smyslu péče o své okolí. Žáci jsou v tomto věku velmi přístupní a zodpovědní, proto je vhodné je seznamovat i s globálními problémy (např. Problémy s odpady). Žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové zájmové věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností. Různé činnosti by měli přirozeným způsobem v nich probudit kladný vztah k místu bydliště, postupně rozvíjet národní cítění a vztah k naší zemi.

Lidé kolem nás

Záměrem je učit žáky vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, umět je soustředěně pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumět světu kolem sebe, učí žáky vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východiskem do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se učí věci, jevy a děje pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Dále také podporovat utváření vzájemných vztahů, posilovat, kultivovat a obohacovat vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. Postupně si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemnou úctu, snášenlivost a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se ze základními právy a povinnostmi.

Lidé a čas

Záměrem je učit se orientovat v dějích a v čase. Poznávat, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učit se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Vycházíme od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupně docházíme k nejdůležitějším poznatkům z historie naší země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů rodiny a od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

Člověk a jeho zdraví

Záměrem vzdělávacího úsilí v této oblasti je podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost, pohybovou i zdravotní kulturu, podporovat rozvoj pohybových a manipulačních dovedností žáků, učit je sebeobslužným dovednostem, vést je k zdravým životním návykům a postojům. Podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost, rozvoj intelektu, řeči, jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, jeho sebepojetí, kreativity, sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším vývoji poznávání a učení. Poznávat především člověka a sebe sama jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávat, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy,

mezilidských vztahů atd. Získávat základní poučení o zdraví, nemocech, návykových látkách, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v četných životních situacích, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel (mimořádné události). Uvědomit si, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Pozorovat názorné modely, hrát určené role a řešit modelové situace, které upevní jejich konkrétní dovednosti a rozhodovací návyky a na jejich základě dochází k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Besedy zaměřené na prevenci sociálně-patologických jevů (šikana, drogy, alkohol, kouření, krádeže, lhaní, týrání, sex, zneužívání dětí, ...)

Člověk a společnost – Umění a kultura

Záměrem v oblasti sociálně-kulturní je uvést žáka do společnosti ostatních lidí, do života v lidské společnosti, do světa kultury a umění, pomoci jim osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje, přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

Člověk a příroda

Záměrem oblasti environmentální výchovy – (týkající se životního prostředí) je založit u žáka povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – globální problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj k životnímu prostředí. Poznávat Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávat velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnost, jak ve svém věku přispět ke zlepšení životního prostředí.

Člověk a jeho zdraví

Cíle:	<ul style="list-style-type: none"> - učit děti udržovat si fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost, dodržovat pohybovou i zdravotní kulturu - učit děti sebeobslužným dovednostem - vést děti ke zdravému životnímu stylu - podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte - učit děti základním znalostem o zdraví, nemocech, návykových látkách a o zdravotní prevenci i první pomoci
Podtémata:	<ul style="list-style-type: none"> - Poznáváme své tělo - Co nám škodí – co nám prospívá - Chodíme ven každý den

Člověk a příroda

Cíle:	<ul style="list-style-type: none"> - založit u dítěte povědomí o okolním světě a o vlivu člověka na životní prostředí, vytvořit základy environmentálního citění - poznávat rozmanitost živé i neživé přírody - uvědomovat si, že Země a život na ní tvoří nedílný celek, ve které jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou člověk může snadno narušit a obtížně potom obnovovat - učit děti poznávat okolní krajinu, využívat a hodnotit svá pozorování, sledovat vliv lidské činnosti - učit děti hledat možnosti jak přispět ke zlepšení životního prostředí
Podtémata:	<ul style="list-style-type: none"> - Příroda okolo nás - Roční období - Počasí - Chráníme si své životní prostředí

Lidé a čas

Cíle:	<ul style="list-style-type: none"> - učit děti orientovat se v dějích a čase - učit děti, jak se čas měří a jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů - učit děti budovat správný denní režim, vytvořit si pravidelné návyky a vhodným způsobem využívat svůj volný čas
Podtémata:	<ul style="list-style-type: none"> - Nás denní režim - Jak se mění lidé - Jak se mění budovy, obec

Lidé kolem nás

Cíle:	<ul style="list-style-type: none"> - učit děti vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů - učit děti na základě poznání porozumět světu kolem sebe a vnímat základní vztahy ve společnosti - osvojení a upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomění si podstaty tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty - seznámení dětí se základními právy a povinnostmi
Podtémata:	<ul style="list-style-type: none"> - Rodina - Kamarádi - Svátky a oslavy - Jak se správně chovat

Místo, kde žijeme

Cíle:	<ul style="list-style-type: none"> - učit děti na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti - učit děti aktivně se zapojovat do společnosti, hledat nové a zajímavé věci a umět se v tomto světě bezpečně pohybovat - probudit v dětech kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet národní cítění a vztah k naší zemi
Podtémata:	<ul style="list-style-type: none"> - Náš domov - Naše škola - Naše obec - Tradice naší obce

Klíčové kompetence

Činnost školní družiny jako součástí vzdělávací soustavy by měla ústít v získávání tzv. Klíčových kompetencí. Pojem kompetence chápeme jako souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností, soubor činnostně zaměřených a prakticky využitelných výsledků pedagogického působení a lze je chápat jako dílčí vzdělávací cíl, k jejichž naplňování směřuje veškeré vzdělávání. Ve školní družině především posilujeme, doplňujeme a navazujeme kompetence, které žáci získávají v základním vzdělávání.

Kompetence k učení

Žák vybírá pro své učení efektivní způsoby, umí zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a sám si na ně odpovídá. Poznatky, které získá, si dává do souvislosti a uplatňuje je v dalších situacích.

Kompetence k řešení problémů

Žák se učí problém pochopit, přemýšlí o příčinách a nesrovnalostech, plánuje řešení problémů. Hledá různé možnosti řešení, dokáže rozlišit správná a chybná řešení, spontánně přichází na řešení nová. Uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, umí vhodnou formulací vět vyjádřit svůj názor. Komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže promluvit veřejně. Nezapomíná naslouchat druhým a využívat komunikační a informační prostředky.

Kompetence sociální a personální

Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné či nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině, spolupracuje s ostatními, respektuje dohodnutá pravidla, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Kompetence občanská

Žák si uvědomuje svoje práva i práva ostatních, vnímá nespravedlnost, agresivitu a šikanu a dovede se jim bránit. Dbá na zdraví své i druhých, respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, váží si tradice a kulturního dědictví a podílí se na rozvoji kulturního životního prostředí.

Kompetence k trávení volného času

Žák umí vhodným způsobem trávit svůj čas, zná možnosti jeho smysluplného využití, umí si vybrat vhodné zájmové činnosti. Umí rozeznat a odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

5. Shrnutí a evaluace

Pro ŠD není závazně stanovena struktura ŠVP. Konkrétní činnosti budou zahrnuty v měsíčních plánech, které se v určitých cyklech doplňují a obnovují.

Evaluace je proces neustálého vyhodnocování, zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematického shromažďování informací o účinnosti ŠVP a TVP, o kvalitě a úloze pedagoga ve výchovném procesu. V praxi vyhodnocuje rizika, která by mohla nastat. Zpětnou vazbou se snažíme vyvarovat chybného výchovného řešení. Cennou zpětnou vazbou jsou také ohlasy rodičů a žáků.

Před naší ŠD stojí celá řada konkrétních úkolů, jejichž splněním chceme vytvořit co nejoptimálnější prostředí a pozitivní klima. Jsme si vědomi, že je to práce velice zavazující, dlouhodobá a výsledky jsou často vidět až mnohem později. Naší snahou a odměnou jsou a budou spokojení žáci i rodiče.